

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Aakko, Risto			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Asiantuntijajohtaminen taideorganisaatiossa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Hallinto-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-10-29	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 80 + 6
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa taideorganisaation johtamista tarkastellaan asiantuntijajohtamista metaforana käyttäen. Voidaan puhua asiantuntijanäkökulmasta tai asiantuntijasilmälaseista organisaatioon ja sen johtamiseen. Metaforan käyttö on mielekästä koska tutkimuksen kohteella ja metaforalla on yhteisiä piirteitä ja tekijöitä. Tutkimuksen viitekehys muodostetaan yhdistämällä asiantuntijaorganisaatioita ja asiantuntijajohtamista käsittelevien tutkimusten tuloksia. Organisaatorakennetta tarkastellaan Mintzbergin organisaatiotypologian kautta. Asiantuntijaorganisaatioille keskeisimpiä rakenteita ovat professionaalinen byrokratia ja ad hoc -kratia. Viitekehyksessä asiantuntijajohtamisessa erotellaan viisi keskeistä ulottuvuutta: strateginen johtaminen, suorittava johtaja, energian luoja, sääteleminen ja organisaatiokulttuuri. Tutkimuksessa näitä ulottuvuuksia tarkastellaan taideorganisaatiossa ja sen johtamisessa asiantuntemuksen kautta.</p> <p>Tutkimuksen strategiana käytetään holistista yhden tapauksen tapaustutkimusta. Strategia mahdollistaa analyttisten yleistysten tekemisen, vaikka asiantuntijajohtamisen teoriaa ei voi pitää yhtenäisenä, hyvin muotoiltuna. Tutkimuksen aineisto ja analyysi ovat metodologisesti laadullista tutkimusta. Teoreettinen viitekehys määrittelee tutkimuksen kulun, tarkastelun rajat ja suunnan, mutta analyysissä aineistosta esiin nousevat piirteet ovat keskeisimpiä. Aineiston analyysi perustuu teemoitteluun ja teemojen yhteyksien tarkasteluun. Tutkimuksen yleistettävänä operaationa tulokset suhteutetaan asiantuntijajohtamisen malliin. Tutkimusaineisto muodostuu dokumenteista ja haastatteluista. Haastatteluja tehtiin kaikilla määritellyillä organisaatiossa: johto-organisaatio, ylin johto, keskijohto ja henkilöstö. Haastatteluja tehtiin yhteensä 21, joista 14 oli yksilö haastatteluja ja seitsemän ryhmähaastattelua. Yhteensä haastateltiin 35 henkilöä. Kaikki haastattelut litteroitiin.</p> <p>Tutkimuksen empiirisenä kohteena on Suomen Kansallisooppera. Ooppera on toiminut vuodesta 1956 lähtien säätiömuotoisena. Se on koko toimintansa ajan ollut läheisessä yhteistyössä valtiovallan kanssa. Tutkimuskohteena ooppera omaa piirteitä äärimmäisestä, paljastavasta ja kriittisestä tapauksesta.</p> <p>Oopperan rakenne muodostuu professionaalista byrokratiasta, jonka sisällä toimii jatkuvasti tuotantotiimejä ad hoc -kratiaoita. Professionaalissa byrokratiassa asiantuntemus on funtionaalista. Tuotantotiimeissä asiantuntemus on kompletoitua ja johtajuus jaettava.</p> <p>Rakenteiden välillä esiintyy jännitteitä ja kriisejä. Oopperassa asiantuntemus perustuu kahteen erilaiseen lähteeseen: taiteen asiantuntemukseen ja tekniseen ekspertiisiin. Organisaation toimintakyvyn, keskinäisen ymmäryksen ja johtajien yhteistyön mahdollistaa organisaation perusoletuksen taso, taiteen eetos. Oopperan strateginen johtaminen keskittyy taiteellisen johdon valintaan ja heidän taiteelliseen visioonsa. Management on vakiintunutta perinteisillä asioiden johtamisen ulottuvuuksilla, mutta osastojen säätelemisessä korostuu tilannejohtaminen. Johtajuudessa erityisen merkittävää on pääjohtajan ja baletin johtajan kyky luoda karismaattinen suhde henkilöstöön. Tutkimuksen perusteella viitekehysten teoreettiseen asiantuntijajohtamisen malliin liitetään kommunikaation ulottuvuus. Tämä ulottuvuus korostaa asiantuntijajohtajan vuorovaikutusta asiantuntijoiden ja muiden johtajien kanssa, neuvottelu- ja konfliktien ratkaisutaitoja sekä vastavuoroisuuden kykyä.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Taideorganisaatio ooppera asiantuntijajohtaminen organisaatorakenne laadullinen tutkimus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			